

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2020/613
KARAR NO : 2021/82
KARAR TR : 01/03/2021

ÖZET: Güne enerji santrali (GES) projesi için alınan proje onay bedelinin, davalı Türkiye Elektrik Daıtım A. 'den (TEDA) tazmin yoluyla tahsili istemiyle açılan davanın, DAR YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

KARAR

Davacı: MZ S. Müh. Dan. n . San. ve Tic.Ltd. ti.
Vekili : Av. Beril AKIN AYAN
Davalı : Türkiye Elektrik Daıtım Anonim irketi (TEDA)
Vekili : Av. Makbule Ç FTÇ

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, dava dilekçesinde özetle; davacı irketin hazırlanan GES projesinin onayı için Bakanlık tarafından yetkilendirilmi kurum olan davalı Türkiye Elektrik Daıtım Anonim irketine (TEDA) ba vurdu unu, davalı idare tarafından proje onayı için Elektrik Tesislerinin Proje Onayı ve Kabul lemlerine Ait Yetkilendirmelere li kin Usul ve Esaslar uyarınca, TEDA Genel Müdürlü ü Hizmet Satı ı, Araç ve Gereç Kira Yönetmeli i esasları çerçevesinde talep edilen 12.083,20 TL proje onay bedelinin ödendi i ve bu bedelin haksız alındı ını ileri sürerek, davalıdan faiziyle birlikte tazmini istemiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

2. Davalı vekili, süresi içinde verdi i cevap dilekçesinde, davanın idari yargı yerinde çözülmesi gerekti inden bahisle görev itirazında bulunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K N BA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

3. **Ankara 11. Asliye Ticaret Mahkemesinin 01/10/2019 tarihli ve E.2019/111 sayılı kararı ile,** dava sebepsiz zenginle me hükümleri gere ince haksız alınan bedelin iadesi talebi ile açılmı olup uyu mazlık idari i lemden kaynaklanmadı ndan ve davalı Türk Ticaret Kanunu gere ince tacir sıfatını ta ıdı ndan yargı yolu itirazının reddine karar verilmi tir.

4. Davalı TEDA vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılması istemiyle ba vuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Danı tay Ba savcılı ı'na gönderilmi tir.

B. Olumlu Görev Uyu mazlı ı Çıkarılmasına li kin Danı tay Ba savcılı ı Talebi

5. Dava konusu proje onay bedelinin, TEDA Genel Müdürlü ü Hizmet Satı ı Araç Gereç Kira Yönetmeli i; Elektrik Tesislerinin Proje Onayı ve Kabul lemlerine Ait Hizmet Bedellerinin Hesaplanmasına li kin Usul ve Esaslar'dan kaynaklandı ı açık olup; bu konudaki mevzuat hükümleri uyarınca yetkilendirilen TEDA Genel Müdürlü ünce, kamu hukuku alanında, kamu gücüne dayalı, re'sen ve tek yanlı olarak tesis edilen proje onay bedellerinin tazmini için açılan davada yargısal denetimin, dari yargıda yapılması gerekti i sonucuna varıldı ı gerekçesiyle, güne enerji santrali projesi için alınan proje onay bedellerinin tazmin yolu ile tahsili istemiyle açılan davada, 2247 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesi uyarınca, olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına ve dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermi tir.

III. BA SAVCILIK DÜ ÜNCES

6. Uyu mazlık Mahkemesi Ba kanlı ınca, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı'nın da yazılı dü üncesi istenilmi tir.

7. Dava konusu proje onay bedelinin, TEDA Genel Müdürlü ü Hizmet Satı ı, Araç ve Gereç Kira Yönetmeli i ile Elektrik Tesislerinin Proje Onayı ve Kabul lemlerine Ait Hizmet Bedellerinin Hesaplanmasına li kin Usul ve Esaslardan kaynaklandı ı, mevzuat uyarınca çıkarılan Yetkilendirme Tablosu ile yetkilendirilen ve yine belirtilen mevzuat hükümlerine göre üstün ayrıcalıklara sahip olan, yükümlülükler rejimine tabi tutulan, sorumlulu u ve denetimi bir kamu otoritesi tarafından üstlenilen kamu hizmeti niteli indeki elektrik da ıtım faaliyetini yürüten TEDA Genel Müdürlü ü tarafından kamu gücüne dayalı, re'sen ve tek yanlı olarak tesis edilen proje onay bedelinin tazmini istemiyle açılan davanın çözümünde idari yargı yerlerinin görevli oldu u sonucuna varıldı ı gerekçesiyle, Danı tay Ba savcılı mın 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi gere ince yapmı oldu u ba vurunun kabulü ile Ankara 11. Asliye Ticaret Mahkemesinin 01/10/2019 tarihli ve 2019/111 Esas sayılı görevlilik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekti i yolunda dü ünce vermi tir.

IV. LG L HUKUK

Mevzuat

8. Elektrik enerjisine ili kin faaliyetlerin bir koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu (Bu Kanun'un adı 14/03/2013 tarihli ve 6446 sayılı Kanun'un 30. maddesiyle Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Te kilat ve Görevleri Hakkında Kanun olarak de i tirilmi tir) ile 2001 yılında kamu tüzel ki ili ini haiz, dari ve mali özerkli e sahip ve bu Kanun ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek, enerji piyasasını düzenlemek ve denetlemek üzere Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) kurulmu tur.

9. Elektrik piyasası faaliyetleri, 4628 sayılı Kanun ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuatında detaylı olarak düzenlenmi tir. 6446 sayılı Kanun'un 4. maddesi, elektrik piyasası faaliyetlerini, üretim, iletim, da ıtım, toptan veya perakende satı ı, ithalat ve ihracatı ile piyasa i letimi faaliyetleri olarak sıralamı tir. Kanun'da elektrik enerjisi "iletim" faaliyetinin münhasıran Türkiye Elektrik letim Anonim irketi tarafından yürütülebilece i düzenlenmi tir. Di er faaliyetlerde ise, kamu tüzel ki ilerinin yanında, özel

hukuk tüzel kişilerinin de hizmetlerin yürütülmesine katılabileceği öngörülmüştür. Elektrik piyasası faaliyetlerinin yürütülmesinde kamu-özel ayrımı yapılmaksızın, kural olarak, lisans alınması zorunluluğu getirilmiştir.

10. 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun "Lisanssız yürütülebilecek faaliyetler" başlıklı 14. maddesinde; lisans alma ve şirket kurma yükümlülüğünden muaf kişilerin sisteme bağlanmasına ilişkin teknik usul ve esaslar ile satışa, bağlanması ve denetim yapılmasına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

11. 6446 ve 5346 sayılı Kanunlara dayanılarak hazırlanan Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin "Bağlantı ve sistem kullanımı için bağlanması" başlıklı 9. maddesinin 2. fıkrasında;

"(2) (Değişik:RG-23/3/2016-29662) Hidrolik kaynağa dayalı üretim tesisleri bakımından ilgili özel idaresinden su kullanım hakkı izin belgesini alan ve diğer kaynaklar bakımından bağlantı bağlantısı uygun bulunan veya ilgili ebeke letmecisi tarafından teklif edilen alternatif bağlantı noktası önerisini kabul edenler ile rüzgar ve güne enerjilerine dayalı bağlanımlarda Teknik Değerlendirme Raporu olumlu olanlara ilgili ebeke letmecisi tarafından Bağlantı Anlamasına Çarşı Mektubu gönderilir. Kendisine Bağlantı Anlamasına Çarşı Mektubu gönderilen gerçek veya tüzel kişilere, söz konusu su kullanım hakkı izin belgesinin alınma veya Bağlantı Anlamasına Çarşı Mektubunun tebliğ tarihinden itibaren yüzseksen gün süre verilir. Gerçek veya tüzel kişiler söz konusu sürenin ilk doksan gününü içerisinde üretim tesisi ve varsa irtibat hattı projesini Bakanlık veya Bakanlık yetki verdiği kurum ve/veya tüzel kişilerin onayına sunar. Proje onayına yetkili Kurum veya Kurulu tarafından proje onayı için bağlamada bulunan kişiler ile bağlamada bulunmayan gerçek veya tüzel kişilerin bağlantı bağlantıları geçersiz sayılarak sunmuş oldukları belgeler kendilerine iade edilir." düzenlemesi yer almıştır.

12. Uyuşmazlıkta konu proje onay bedellerinin ödendiği tarihte yürürlükte bulunan 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Görev" başlıklı 2. maddesinde;

"Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görevleri (Ek ibare: 20/2/2001-4628/17 md.) ilgili Kanunlarda piyasada faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlara bırakılmadığı takdirde ölçüde unlardır:

...

j) (Ek: 4/6/2016-6719/4 md.) Elektrik üretim, iletim, dağıtım ve tüketim tesislerinin milli menfaatlere ve modern teknolojiye uygun şekilde kurulması ve işletilmesi için gerekli yükümlülükleri ile ilgili olarak inceleme, tespit, raporlama, proje onay ve kabul işlemleri yapmak üzere; ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşlarını, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında dağıtım lisansı sahibi tüzel kişileri veya özel hukuk tüzel kişilerini görevlendirmek, yetkilendirmek veya bu tüzel kişilerden hizmet satın almak ve bu tüzel kişilerin nitelikleri, yetkilendirilmesi, hak ve yükümlülükleri ile bu tüzel kişilere uygulanacak yaptırımları ve diğer hususları yönetmelikle düzenlemek." hükmüne yer verilmiştir.

13. Bu bağlamda yürürlükte konulan Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliğinin "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 4. maddesinin (jj) bendinde;

"Proje onay birimi (POB): Elektrik tesislerinin, hesap ve raporlarını inceleyerek proje paftalarını onaylamak üzere görevlendirilmiş Bakanlık birimini veya bu amaçla Bakanlık

tarafından yetkilendirilen DS , TE A , TEDA , EDA , EÜA , OSB ve benzeri ihtisas sahibi kurum ve kurulu ları," ifade edece i belirtilmi ;

14. Aynı Yönetmeli in "Yetki devri" ba lıklı 8. maddesinde;

"(1) Bu Yönetmelik kapsamındaki elektrik tesislerinin proje onay ve onaylı projelerine göre yapılan tesislerin kabul i lemleri ve tutanak onay i lemleri yetkisi Bakanlı a aittir. Bakanlık bu yetkisini do rudan kullanabilece i gibi bu i lemleri ihtisas sahibi kurum, kurulu veya tüzel ki ilerle birlikte yapabilir ya da kurum, kurulu veya tüzel ki ilerden hizmet olarak ya da bu kurum, kurulu veya tüzel ki ilere yetki devretmek suretiyle yaptırabilir.

(2) Bakanlık, tesislerin proje onay ve kabul i lemleri ile tutanak onay i lemleri yetkilendirmesini; tesislerin niteli i, yetkilendirilen tüzel ki iler ile yetkilendirme süresi ve benzeri bilgileri içerecek ekilde, bir benzeri EK-1'de yer alan belge ile düzenler ve internet sitesinde yayımlar. Gerekli görülmesi halinde cari yıl içerisinde yapılan yetkilendirmeler, Bakanlık Oluru ile geçerlik süresi en az ilan edildi i yılın sonuna kadar olmak üzere revize edilerek, Bakanlı in internet sayfasında yayımlanır." düzenlemelerine yer verilmi tir.

15. 3154 sayılı Kanun ve Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeli inin verdi i yetki uyarınca, 26/07/2016 tarih ve 1759 sayılı Makam Olur'u kapsamında tesis edilen 26/07/2016 tarih ve 19973 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlı ı i lemi ile; elektrik tesislerinin proje onay, kabul ve tutanak onay i lemleri hususunda kurum ve kurulu ların yetkilendirilmesine ili kin "Yetkilendirilme Tablosu" yürürlü e konulmu , bu tabloya göre lisanssız üretim tesisi olan GES'ler için davalı idare yetkilendirilmi tir.

V. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 01/03/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gere ince davalı idare vekilinin, anılan Kanun'un 10/2 maddesinde öngörülen yöntemine uygun olarak yaptı ı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde ba vuruda bulunması üzerine Danı tay Ba savcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyu mazlı ı çıkarıldı ı anlaşılmaktadır. Usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

17. Raportör-Hakim Gülen AKAR PEHL VAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim ÇFTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü lüp dü ünüldü:

18. Dava, davacı tarafından hazırlanan Güne Enerji Santrali (GES) projesinin tadil edilerek onaylatılmasına binaen, davalı TEDA tarafından "Proje Onay Bedeli" adı altında alınan bedelin, mevzuata aykırı oldu undan bahisle, faizi ile birlikte iadesi isteminden ibarettir.

19. Konuya ilişkin mevzuat hükümleri irdelendi inde, elektrik piyasası faaliyetlerinin, arz güvenli ini ve kamu hizmeti gerekliliklerini sağlayacak uyum içinde yürütülmesi adına düzenleme, denetleme ve kolluk faaliyetlerinde bulunma i levlerinin kamu gücüyle yerine getirildi i bir kamu hizmeti faaliyeti oldu u görülmektedir.

20. Dava dosyanın incelenmesinden; davacı tarafından hazırlanan Güne Enerjisi Santrali projesinin onayı için Bakanlık tarafından yetkilendirilmi kurum olan davalı idareye başvuruldu u, davalı idare tarafından proje onayı için talep edilen proje onay bedelinin ödendi i ve bu bedelin, tazmin yolu ile tahsili amacıyla bu davanın açıldı ı anlaşılmaktadır.

21. Olayda; üstün ayrıcalıklara sahip olan ve yükümlülükler rejimine tabi tutulan, sorumlulu u ile denetimi son tahlilde bir kamu otoritesi tarafından üstlenilen kamu hizmeti niteli indeki elektrik dağıtım faaliyetini yürüten davalı TEDA ile davacı arasında, dava konusu edilen proje onay bedelinin, TEDA Genel Müdürlü ü Hizmet Satı ı Araç Gereç Kira Yönetmeli i; Elektrik Tesislerinin Proje Onayı ve Kabul lemlerine Ait Hizmet Bedellerinin Hesaplanmasına İlişkin Usul ve Esaslar'dan kaynaklandı ı; bu konuda mevzuat hükümleri uyarınca yetkilendirilen TEDA Genel Müdürlü ünce, kamu hukuku alanında, kamu gücüne dayalı, re'sen ve tek yanlı olarak tesis edilen proje onay bedelinin ödenmesinden sonra, ödenen bedelin iadesi için açılan davada uyu mazlı ın, idari yargı yerinde görülmesi gerekti i sonucuna varılmış tır.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Danıştay Başkanınca yapılan başvurunun kabulü ile davalı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Ankara 11. Asliye Ticaret Mahkemesinin 01/10/2019 tarihli ve E.2019/111 sayılı kararının kaldırılması gerekmi tir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde DANIŞTAY BAŞKANININ görevli oldu una,

B. Danıştay Başkanınca yapılan BA VURUNUN KABULÜ ile davalı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Ankara 11. Asliye Ticaret Mahkemesinin 01/10/2019 tarihli ve E:2019/111 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA,

01/03/2021 tarihinde, Üyeler ÜKRÜ BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER'in KARAR OYLARI ve OY ÇOKLU U İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
Ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KARAR

Davalı TEDA 14/02/2018 gün ve 30332 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Ana Statüsünde de belirtildiği üzere; tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı bir Ekonomik Devlet Teşkekilüdür. Teşkekil; 6446 sayılı Kanun, 233 ve 399 sayılı KHK ve bu Ana Statü hükümleri saklı kalmak üzere özel hukuk hükümlerine tabidir.

Türkiye Elektrik Kurumu (TEK), elektrik sektöründeki yapının yeniden düzenlenmesi amacıyla 1970 yılında çıkarılan 1312 sayılı Kanun ile kurulmuştur; özelleştirme politikaları çerçevesinde. Bakanlar Kurulunun 12.08.1993 tarih ve 93/4789 sayılı Kararı ile, Türkiye Elektrik Üretim - İletim A.Ş. (TEA) ve Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDA) adı altında iki ayrı Ekonomik Devlet Teşkekilü olarak yeniden yapılandırılmış ve 1994 yılında tüzel kişiliklerine kavuşmuşlardır. Daha sonra, dağıtım bölgeleri baz alınarak Kamu mülkiyetindeki elektrik işletmelerinin yeniden yapılandırılması suretiyle elektrik enerjisi dağıtım hizmetlerinin özelleştirilmesine karar verilmiş ve Yüksek Planlama Kurulu'nun 17/03/2004 tarih ve 2004/3 sayılı Kararı ile kabul edilen "Elektrik Sektörü Reformu ve Özelleştirme Stratejisi Belgesi" çerçevesinde Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 02/04/2004 tarih, 2004/22 sayılı kararı ile davalı şirketin de dahil olduğu TEDA özelleştirme kapsam ve programına alınmış, dağıtım bölgeleri yeniden belirlenerek, Türkiye 21 dağıtım bölgesine ayrılmıştır.

Bundan sonra davalı TEDA'nın 2 Nisan 2004 tarihinde alınan karar ile diğer tüm elektrik dağıtım bölgeleri gibi özelleştirme kapsamına alındığı, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 07/03/2013 tarih, 2013/20 sayılı kararı doğrultusunda davalı şirketin % 100 kamu hissesinin 28/05/2013 tarihinde düzenlenen hisse satışı sözleşmesiyle ticari bir şirkete devredildiği anlaşılmıştır.

Davalı TEDA'nın ana statüsünde özel hukuk hükümlerine tabi olduğu açıkça düzenlenmiştir.

Açıklanan tüm bu nedenlerle, davacı ile davalının özel hukuk hükümlerine tabi olduklarının tartışmasız olduğu gibi, dosyaya ibraz edilen sözleşme ve protokollerin incelenmesinde, davalının özelleştirilerek tüm kamu hisselerinin bir ticari şirkete devredilmesi, ana statüsünde özel hukuk hükümlerine tabi olmasının açıkça düzenlenmesi ve somut olayda taraflar arasındaki ihtilafın TTK hükümlerine göre çözümlenmesi gerektiği, bu nedenlerle davaya bakmakla görevli yargı yerinin Adli Yargı olduğu anlaşılmakla Sayın Çoğunluğun somut olayda görevli yargı yerinin Adli Yargı olduğu yönündeki kararına katılmıyoruz. 01/03/2021

Üye
Mehmet
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER